

Lời nói đầu

Việt Nam được biết đến là một quốc gia với vẻ đẹp thiên nhiên hùng vĩ, bạt ngàn núi đá. Một đất nước mà theo mỗi bước chân du khách lại mở ra những cung đường huyền thoại, thối thúc họ dẫn thân và không ngừng khám phá.

Nửa phần phía bắc của Việt Nam nổi tiếng với những khối đá vôi phong phú tạo nên những kiệt tác của thiên nhiên. Thực vậy, chính trên nền đá vôi đã phát triển một loại địa hình đặc biệt mang tên gọi karst. Loại địa hình ấy không nhọn, tròn tru, uốn lượn mềm mại như trên nhiều loại đá khác, mà luôn tạo ra những hình thế hiểm trở, cheo leo, gập ghềnh, lạ lẫm, làm say đắm lòng người. Địa hình karst không chỉ phô diễn vẻ đẹp ngổ ngàng với hàng ngàn hòn đảo lớn nhỏ nổi trên Vịnh Hạ Long - Di sản thiên nhiên thế giới (DSTNTG) đầu tiên của Việt Nam, mà còn quyến rũ du khách tới chinh phục những vùng sơn cước xa xôi: Các công viên địa chất toàn cầu (CVĐCTC) UNESCO Cao nguyên đá Đồng Văn và Non nước Cao Bằng. Nhưng nếu muốn đến thiên đường thực sự trong lòng đất, chắc hẳn không ai không nghĩ đến Quảng Bình - dải đất thắt eo nhỏ nhất ở miền Trung Việt Nam, cũng là nơi sở hữu những hang động khổng lồ, trong số đó Sơn Đoòng là động karst lớn nhất thế giới. Những hang động nơi đây không chỉ lớn mà còn tuyệt đẹp, một vẻ đẹp vừa kỳ vĩ với những khối nhũ, giếng trời, khán phòng lộng lẫy; vừa tinh tế, mỹ miều với nét đẹp hoang sơ không nơi nào có được.

Có lẽ chính vì thế mà từ xa xưa Quảng Bình đã là một địa danh nổi tiếng thu hút sự chú ý của các nhà thám hiểm. Các văn tự bằng ngôn ngữ Chăm Pa cổ khắc trên vách đá cho thấy động Phong Nha của Quảng Bình đã được phát hiện từ thuở xa xưa. Từ năm 550, Dương Văn An đã đặt bút viết về vẻ đẹp động Phong Nha. Điều này hiện còn được lưu dấu trên một trong các Cửu Đỉnh ở Đại Nội triều Nguyễn tại Huế. Năm 1824, động Phong Nha được vua Minh Mạng sắc phong là “Điều ứng chi thần”. Cuối thế kỷ 19, Léopold Michel Cadière, một linh mục người Pháp, sau khi thám hiểm động Phong Nha đã suy tôn động này là “Đông Dương đệ nhất động”. Năm 1924, nhà thám hiểm người Anh Barton đã đánh giá động Phong Nha có thể sánh ngang với các hang động đẹp nổi tiếng trên thế giới như động Padirac (Pháp), động Drach (Tây Ban Nha).

Ngày nay, với những kỹ thuật và những công cụ nghiên cứu mới, gần 400 hang động của Quảng Bình đã được phát hiện và nghiên cứu. Biết bao điều kỳ diệu và bí ẩn của thiên đường trong lòng đất đã được khám phá bằng công sức và sự sáng tạo của những con người đam mê đến cháy lòng, nâng niu từng vẻ đẹp mà thiên nhiên ban tặng.

Nhân dịp kỷ niệm 30 năm ngày tái lập tỉnh Quảng Bình, cuốn sách THIÊN ĐƯỜNG HANG ĐỘNG QUẢNG BÌNH trân trọng giới thiệu cùng bạn đọc về những kho báu tuyệt vời trong lòng đất Quảng Bình đang dần được phát lộ với sự đa dạng, kỳ vĩ và huyền ảo, tráng lệ đến mê hoặc.

Nội dung cuốn sách được thực hiện trong khuôn khổ đề tài NCKH mã số 105.03-2016.19 do Quỹ Phát triển Khoa học và Công nghệ Quốc gia (NAFOSTED) tài trợ và đề tài “Nghiên cứu, đánh giá những giá trị địa di sản (geoheritages) nổi bật, ngoại hạng của Vườn Quốc gia Phong Nha - Kẻ Bàng nhằm đẩy mạnh phát triển du lịch” do UBND tỉnh Quảng Bình tài trợ.

Tập thể tác giả xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới Hội đồng quản lý Quỹ NAFOSTED, Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh Quảng Bình, Ban quản lý Vườn Quốc gia Phong Nha - Kẻ Bàng, Nhà xuất bản Đại học Quốc gia Hà Nội đã ủng hộ và tạo điều kiện thuận lợi để các tác giả hoàn thành cuốn sách này. Lời cảm ơn chân thành của tập thể tác giả cũng xin được gửi đến TS. Võ Khắc Sơn, TS. Bùi Văn Đông, TS. Nguyễn Đình Thái, KS. Trần Xuân Mùi, ThS. Võ Văn Trí và Ban lãnh đạo cùng đội ngũ hướng dẫn viên của Công ty trách nhiệm hữu hạn một thành viên Chua Me Đất (Oxalis) đã nhiệt tình tạo mọi điều kiện giúp đỡ chúng tôi trong quá trình khảo sát hang động, thu thập tư liệu để viết cuốn sách này.

Phần lớn ảnh trong sách là của Tạ Hòa Phương, những ảnh của các tác giả khác đều có ghi rõ nguồn.

